

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej (154.)
w dniu 6 marca 2018 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności – COM(2017) 713.
2. Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek podatku od wartości dodanej – COM(2018) 020.
3. Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw – COM(2018) 021.
4. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy i procedury w zakresie zgodności z prawodawstwem harmonizacyjnym Unii dotyczącym produktów i jego egzekwowania oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011, (UE) nr 528/2012, (UE) 2016/424, (UE) 2016/425, (UE) 2016/426 i (UE) 2017/1369 oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/42/WE, 2009/48/WE, 2010/35/UE, 2013/29/UE, 2013/53/UE, 2014/28/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/31/UE, 2014/32/UE, 2014/33/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE, 2014/68/UE i 2014/90/UE – COM(2017) 795.
5. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzajemnego uznawania towarów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim – COM(2017) 796.
6. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady określającego normy emisji dla nowych samochodów osobowych i dla nowych lekkich pojazdów użytkowych w ramach zintegrowanego podejścia Unii na rzecz zmniejszenia emisji CO₂ z pojazdów lekkich oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 715/2007 – COM(2017) 676.
7. Akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja wystąpi o stanowisko rządu – propozycja: COM(2018) 008, COM(2018) 095, COM(2018) 098.
8. Akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja nie wystąpi o stanowisko rządu – propozycja: COM(2017) 809, COM(2017) 811, COM(2018) 054, COM(2018) 055, COM(2018) 058, COM(2018) 059, COM(2018) 061, COM(2018) 064, COM(2018) 068, COM(2018) 071.

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 18)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Waldemar Ślugocki)

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Dzień dobry.

Witam państwa bardzo serdecznie.

Otwieram sto pięćdziesiąte czwarte posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Senatu Rzeczypospolitej Polskiej IX kadencji.

Porządek został państwu doręczony, niemniej jednak proponuję, aby punkty drugi i trzeci rozpatrzyć łącznie.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawie porządku obrad? Nie.

Bardzo dziękuję.

Wobec braku zastrzeżeń stwierdzam, że komisja zatwierdziła porządek obrad.

Chciałbym powitać gości zaproszonych na posiedzenie komisji. Bardzo serdecznie witam przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z panem ministrem Ryszardem Zarudzkim na czele – witam, Panie Ministrze.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudzki: Dzień dobry.*)

Kłaniam się.

Witam także pana Waldemara Gubę, dyrektora Departamentu Strategii, Analiz i Rozwoju, oraz panią Wandę Chmielewską, głównego specjalistę w Zespole ds. Reform Wspólnej Polityki Rolnej w Departamencie Strategii, Analiz i Rozwoju... Nie ma pani? Ale...

(*Wesołość na sali*)

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudzki: Panie Przewodniczący, byli zgłoszeni, ale nie ma ich dzisiaj ze mną.*)

Rozumiem, że pan minister wraz z panem dyrektorem poradzą sobie z poruszaną problematyką, w to nie wątpię. Raz jeszcze obu panów serdecznie witam.

Chciałbym także przywitać przedstawicieli Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. Witam pana ministra Marcina Ociepę – dobrze odmienilem?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii Marcin Ociepa: Ociepę...*)

Ociepę... Przepraszam, Panie Ministrze. Język polski, a zwłaszcza nazwiska polskie, to nie jest prosta sprawa.

(*Senator Jan Dobrzyński: Polskie nie stwarzają kłopotu, Panie Przewodniczący.*)

Tak?

(*Senator Jan Dobrzyński: Tak.*)

Niektórzy sobie nie życzą, żeby odmieniać nazwiska. Wielokrotnie się z tym...

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii Marcin Ociepa: Jak panu wygodnie...*)

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

(*Głos z sali: Nie mają prawa sobie nie życzyć...*)

Wiem, że w świetle reguł języka polskiego nie mają prawa. Ale też szanuję nazwiska rodowe tych, których witam, nie tylko w zależności o tego, kiedy ich witam.

Panie Ministrze, gorąco witam.

Są z nami: pan Piotr Gołębiowski, dyrektor Departamentu Spraw Europejskich; pan Krzysztof Galas, radca ministra w Departamencie Spraw Europejskich; pani Anna Suchenek, główny specjalista w Departamencie Spraw Europejskich; pan Piotr Budrewicz, ekspert w Departamencie Doskonalenia Regulacji Gospodarczych; pani Jadwiga Gunerka, zastępca dyrektora w UOKiK; pani Katarzyna Bednarz, naczelnik wydziału w UOKiK; pani Ewelina Kosowska, specjalista w Departamencie Doskonalenia Regulacji Gospodarczych. Jest z nami także pan Ziubroniewicz. Witam też bardzo serdecznie pana ministra Pawła Sałka z Ministerstwa Środowiska.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Paweł Sałek: Dzień dobry, tu jestem...*)

Tam pan jest, kłaniam się, Panie Ministrze.

Wszystkich państwa raz jeszcze gorąco witam.

Witam też przedstawicieli Ministerstwa Finansów. Jest z nami pan Zbigniew Makowski, zastępca dyrektora Departamentu Podatku od Towarów i Usług.

(*Zastępca Dyrektora w Departamencie Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Zbigniew Makowski: Dzień dobry.*)

Kłaniam się i witam pana, Panie Dyrektorze.

Zatem tę miłą część mamy za sobą. Przechodzimy do kolejnej części – miłej i merytorycznej.

Chciałbym zapytać, czy na sali są osoby prowadzące zawodowo działalność lobbingową. Nie widzę takich osób.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu pierwszego obrad: komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności, dokument o sygnaturze COM(2017) 713.

Pragnę poinformować, że stanowisko rządu otrzymaliśmy na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy kooperacyjnej.

Proszę teraz przedstawiciela ministra rolnictwa i rozwoju wsi pana ministra Ryszarda Zarudzkiego o przedstawienie stanowiska rządu.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ryszard Zarudzki:**

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Ministrowie!
Panie i Panowie Posłowie!

Komunikat Komisji Europejskiej dotyczący przyszłości rolnictwa...

(Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki: Senatorowie, Panie Ministrze...)

Tak, przepraszam.

Panie i Panowie Senatorowie!

Komunikat Komisji Europejskiej dotyczący przyszłości rolnictwa i produkcji żywności został przedstawiony przez Komisję Europejską w dniu 30 listopada. To podstawowy dokument dotyczący przyszłości wspólnej polityki rolnej po 2020 r. Tym samym 30 listopada – a wcześniej przygotowane to było dzięki dużej aktywności resortu na arenie międzynarodowej, europejskiej – rozpoczęła się dyskusja na temat kształtu wspólnej polityki rolnej po 2020 r. Podstawą jest wymieniony dokument. Dokument ten został poddany analizie zarówno ekspertów resortu, jak i rządu, a przyjęte stanowisko w tej sprawie zostało przedstawione Szanownej Komisji.

W dziesięciu punktach chciałbym się odnieść do tego komunikatu Komisji Europejskiej. Tym samym odniosę się do stanowiska, które panie i panowie senatorowie macie, i z którym mogliście się zapoznać.

Otóż zaprezentowane rozwiązania spełniają... W połowie maja zostało przyjęte stanowisko resortu, dotyczące priorytetów wspólnej polityki rolnej po 2020 r. Domyka to całą pracę na temat naszych kolejnych stanowisk dotyczących wspólnej polityki rolnej. Chodzi nie tylko o komunikat, lecz także o nasze priorytety przyjęte wcześniej przez rząd.

Po pierwsze, zaproponowane przez Komisję Europejską zmiany wspólnej polityki rolnej mają charakter ewolucyjny, co Polska ocenia pozytywnie. Utrzymana została dwufilarowa struktura, w tym płatności bezpośrednie oraz wsparcie rozwoju obszarów wiejskich.

Po drugie, komunikat nie poświęca wiele miejsca potrzebie utrzymania instrumentów interwencji rynkowej. Zarówno płatności bezpośrednie, jak i instrumenty wspólnej organizacji rynków rolnych powinny mieć nadal podstawowe znaczenie dla stabilizacji dochodów europejskich rolników. Proponowane wzmocnienie zarządzania ryzykiem jest potrzebne, jednakże powinno być uzupełnieniem stosowanych do tej pory podstawowych instrumentów stabilizujących rynki rolne.

Po trzecie, zaproponowano rozszerzenie dotychczasowych celów wspólnej polityki rolnej, zwłaszcza w zakresie środowiska i klimatu. Mówimy o naszym odniesieniu do komunikatu Komisji Europejskiej dotyczącego wspólnej polityki rolnej po 2020 r. W ocenie Polski wspólna polityka rolna powinna pozostać przede wszystkim polityką dla rolnictwa i obszarów wiejskich, a rozszerzenie jej celów

wymaga odpowiedniego budżetu. Dlatego komunikat pomija kwestie budżetowe, które są decydujące dla skuteczności tej polityki. Jest to zrobione świadomie, ponieważ było zapowiedziane, że prace nad wieloletnimi ramami finansowymi rozpoczną się po dyskusji nad komunikatem. Najpierw mówimy, co chcemy zrobić, jakie są priorytety, a później mówimy, ile mamy środków i jak ten tort europejski dzielimy na poszczególne kraje.

Po czwarte, w komunikacie brakuje oceny zagrożeń, jakie niesie za sobą propozycja współfinansowania płatności bezpośrednich, która pojawiła się w komunikacie refleksyjnym na temat przyszłości finansów Unii z czerwca 2017 r. Takie rozwiązanie byłoby zagrożeniem dla równych warunków konkurencji i wspólnotowości.

Po piąte, w komunikacie brakuje wyraźnego odniesienia do wyrównania płatności bezpośrednich, które nadal oparte są na historycznym poziomie produkcji, chociaż dziś wszyscy rolnicy w Unii muszą spełniać te same wymogi i mieć te same cele. Płatności bezpośrednie nie mogą zakłócać warunków konkurencji i powinny być takie same dla wszystkich państw członkowskich.

Po szóste, w komunikacie brakuje odniesień do płatności powiązanych z produkcją, które mają duże znaczenie w pracochłonnych działach produkcji rolnej i pozwalają utrzymać różnorodność unijnego rolnictwa. Brakuje również odniesienia do utrzymania uproszczonego modelu płatności bezpośredniej SAPS, który jest z powodzeniem stosowany w wielu krajach Unii i jest odpowiedni dla nowych zadań stawianych przed wspólną polityką rolną.

Po siódme, pozytywnie oceniamy ukierunkowanie wsparcia na małe i średnie gospodarstwa z uwagi na ich szczególną rolę w obszarach wiejskich, np. w zakresie zatrudnienia.

Po ósme, Komisja podkreśla konieczność dalszego wsparcia rozwoju obszarów wiejskich. W ocenie Polski ważną rolę wspólnej polityki rolnej po 2020 r. pozostanie wyrównywanie poziomu rozwoju wsi i rolnictwa między państwami członkowskimi, w szczególności między wschodem a zachodem Unii Europejskiej. Konieczne jest więc wzmocnienie II filaru wspólnej polityki, a podział środków nadal powinien być oparty na kryteriach spójnościowych, np. w odniesieniu do PKB na mieszkańca.

Po dziewiąte, zaproponowany przez Komisję nowy sposób wdrażania, w tym krajowy plan strategiczny, daje państwom członkowskim możliwość lepszego dopasowania instrumentów i wymogów do uwarunkowań krajowych, jednak może prowadzić do opóźnień we wdrażaniu wspólnej polityki rolnej i wzrostu złożoności, a nie upraszczania.

I po dziesiąte, Polska podziela opinię Komisji o rosnącej roli innowacji oraz nowych technologii oraz konieczności wzmocnienia doradztwa. Naszym zdaniem rozwiązania wspólnej polityki rolnej w tym zakresie powinny silnie uwzględniać potrzeby małych i średnich gospodarstw, których możliwości udziału w postępie technologicznym są znacznie mniejsze, niż gospodarstw dużych.

Myślę, że w tym komunikacie jest wiele bardzo interesujących kwestii. On stwarza dobre podstawy do dalszej pracy nad szczegółami. I myślę, że przyjęte tempo dość istotnie przyspiesza całą tę procedurę, co determinują wybory do Parlamentu Europejskiego w przyszłym roku.

To są te podstawowe kwestie, korzystne dla naszego kraju. O szczegółach możemy rozmawiać już bezpośrednio na etapie prac nad rozwiązaniami prawnymi, rozporządzeniami, na etapie negocjacji wieloletnich ram finansowych. Prawne szczegóły, czyli rozporządzenia unijne, będą gotowe w czerwcu, w lipcu, ale jeśli chodzi o ten czas, to on jest bardzo istotny, aby to dobrze przedyskutować i znaleźć najlepsze rozwiązania, szczególnie w kontekście polskich warunków. Myślę, że zarówno w Grupie Wyszehradzkiej, jak i w innych częściach Europy, jesteśmy na etapie szukania sojuszników, bo wspólnie możemy być silniejsi, nasz głos może być bardziej słyszalny.

To tyle, jeśli chodzi o podstawowe informacje dotyczące oceny komunikatu Komisji Europejskiej o przyszłości rolnictwa i produkcji żywności. Myślę, że te rozwiązania spełniają część naszych oczekiwań, a częściowo są do uszczegółowienia. Są też obszary, w których nasze oczekiwania nie zostały spełnione, nad którym dalej pracujemy i poszukujemy rozwiązań kompromisowych. Szczegóły przedstawione zostały państwu w komunikacie, z którym można się zapoznać. Starałem się przedstawić tylko te najistotniejsze sprawy – wynikające z tego dość ważnego obszaru, jakim jest wspólna polityka rolna – i działania resortu na rzecz przyszłych ram finansowych i funkcjonowania obszarów wiejskich po 2020 r. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zabrać głos w dyskusji? Nie.

Ja mam jedno pytanie do pana ministra, jeśli pan minister pozwoli.

Panie Ministrze, czy naszymi głównymi partnerami – w kontekście przyszłych ram finansowych, w kontekście debaty na temat tego komunikatu i kształtowania wspólnej polityki rolnej w kolejnej perspektywie finansowej – mogą być jedynie państwa w ramach Grupy Wyszehradzkiej? A poza nią? Z którymi państwami jest nam najbliższej, jeśli chodzi o cele nowej perspektywy finansowej...

(Senator Jan Dobrzyński: Po drodze...)

Może Francja, może Hiszpania, wychodząc nieco poza kraje Grupy Wyszehradzkiej... Moim zdaniem poziom rolnictwa i wielkość areалу niekoniecznie są porównywalne. Dziękuję.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudzki:

Panie Przewodniczący, bardzo dziękuję za to pytanie. Jeśli chodzi o Grupę Wyszehradzką i nasze wspólne stanowiska, to nasza współpraca trwa i to jest podstawa. Chodzi o Grupę Wyszehradzką plus trzy państwa, czyli Rumunię, Bułgarię i Słowenię, które dołączają do Grupy Wyszehradzkiej. To nie są puste słowa. Znaleźliśmy wspólne... Mówimy o Grupie Wyszehradzkiej plus. W poniedziałek minister odwiedzi państwa bałtyckie, czyli Litwę, Łotwę i Estonię, ponieważ pracujemy nad tym, żeby po-

kazać, że z tą częścią Europy jesteśmy spójni. Mało tego, przypomnę, że w ostatnim czasie – jak ktoś śledzi sprawy rolne, to wie – minister Hiszpanii przyjechała do Polski.

W ubiegłą sobotę byłem we Francji na seminarium. Spotkałem się wraz z delegacją ministra Jurgiela z ministrem Francji. Po zakończeniu procedury koalicyjnej w Niemczech chcemy – i takie są intencje ministerstwa – odtworzyć Trójkąt Weimarski w kontekście rolnictwa. Już mam deklarację ministra Francji. Proszę spojrzeć: Francja, Niemcy, Polska. Nie mówię, że mamy już zgodę, ale szukamy wspólnych tematów. Powiem krótko, że jest jeszcze Hiszpania, ale zastanawiamy się, ponieważ ostatnio był też u nas minister Rumunii. To nie jest tak, że tylko my jeździmy, Panie Przewodniczący, bo do nas też przyjeżdżają. Myślę, że polityka tego resortu jest spokojna, wyważona i stwarza nam silną pozycję w Europie. Bez cienia wątpliwości powiem, że tworzy to minister Jurgiel w resorcie. I to jest dość stanowcze, bo w odniesieniu do tego, co powiedziałem, są stosowne komunikaty. Spotkać się i podpisać komunikat to jest jedno, ale całą wcześniejszą pracę musi wykonać grupa ekspercka. Mamy pomysł i pracujemy nad tym. Wierzę, że przyniesie to dobre efekty.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Dziękuję, Panie Ministrze, za bardzo wyczerpującą i satysfakcjonującą mnie odpowiedź. Dziękuję bardzo.

Nie ma innych pytań.

Zamykam dyskusję.

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Chciałby pan jeszcze coś dopowiedzieć? Bardzo proszę.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudzki: Panie Przewodniczący, czy mogę się zwolnić z dalszego...)

Tak, oczywiście.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudzki: Mam drugie posiedzenie komisji...)

Bardzo dziękujemy i...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudzki: To senacka komisja rolnictwa...)

...życzymy powodzenia na kolejnym posiedzeniu komisji.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudzki: Dziękuję.)

Dziękuję.

Informuję, że komisja zapoznała się z komunikatem.

Przechodzimy do rozpatrzenia łącznie punktów drugiego i trzeciego porządku obrad: wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek podatku od wartości dodanej – COM(2018) 020; wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw – COM(2018) 021.

Projekt stanowisk Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej i zgodnie z ust. 4 tego artykułu nasza komisja może wyrazić opinię o projektach aktów ustawodawczych.

Bardzo proszę pana dyrektora, przedstawiciela Ministerstwa Finansów, o przedstawienie projektów stanowisk.

Bardzo proszę, Panie Dyrektorze.

**Zastępca Dyrektora Departamentu
Podatku od Towarów i Usług
w Ministerstwie Finansów
Zbigniew Makowski:**

Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowne Panie i Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

Zacznę od projektu dotyczącego stawek VAT. Celem tego projektu jest zapewnienie państwowemu członkowskemu równemu dostępowi do stosowania stawek obniżonych. Projekt ma na celu otwarcie, uelastycznienie polityki stosowania stawek obniżonych, odejście od sztywnej i zamkniętej listy kategorii towarów i usług, do których te stawki obniżone można stosować. Zgodnie z tym projektem państwa członkowskie mogłyby stosować następujące stawki: stawkę podstawową w wysokości tak jak obecnie, minimum 15%, dwie różne stawki obniżone w wysokości co najmniej 5%, również tak jak obecnie. A teraz novum – może być stosowana jedna stawka bardzo obniżona, niższa niż 5%, a nawet stawka 0%, czyli zwolnienie z prawem do odliczenia. Z tych dwóch ostatnich stawek można korzystać tylko w takim zakresie, w jakim służyłoby to interesowi ogólnemu.

Co istotne, w dyrektywie zawarta byłaby w załączniku nr 3 tzw. lista negatywna towarów i usług, do których nie można byłoby stosować stawek obniżonych. Zatem byłoby wybrane kategorie towarów i usług, do których musiałaby być stosowana stawka podstawowa. Tam znalazłyby się zapewne takie produkty jak alkohol, tytoń. Projekt zaś przewiduje, że do pozostałych kategorii towarów i usług państwa członkowskie mogłyby określać stawki zupełnie swobodnie, przy założeniu, że średnia ważona stawek w każdej chwili musiałaby być wyższa niż 12%.

Rząd kierunkowo popiera wniosek przedstawiony przez Komisję Europejską zmierzający do przyznania państwowemu członkowskemu większej elastyczności w kształtowaniu stawek VAT. W szczególności pozytywnie oceniamy założenie, że każdy przywilej przyznany poszczególnym państwom Unii Europejskiej w zakresie obniżonych stawek VAT mógłby być dostępny dla pozostałych państw członkowskich. W efekcie projektowanych zmian towary takie jak np. ubranka dla dzieci mogłyby być objęte obniżoną lub wręcz bardzo obniżoną stawką VAT, co jest szczególnie istotne w świetle przyjętych przez rząd priorytetów dotyczących polityki prorodzinnej, a także innych priorytetów rządu, jak np. rozwój elektromobilności.

Uznajemy, że dalsze prace w Radzie nad tym projektem powinny jednak uwzględniać zachowanie pewnego stopnia harmonizacji, który jest jednak niezbędny do niezakłóconego funkcjonowania jednolitego rynku. Jesteśmy zdania, że określony stopień harmonizacji zapewni również większą pewność prawną podatnikom prowadzącym działalność w ramach wspólnego rynku, co może mieć szczególnie istotne znaczenie w związku z projektowanymi zmianami dotyczącymi definitywnego systemu. To

tyle, jeśli chodzi o projekt dotyczący stawek. Czy pan przewodniczący życzy sobie, żebym przeszedł od razu do drugiego punktu?

(*Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:* Tak, później oddamy głos panom senatorom.)

Dobrze, pytania później.

Jeśli chodzi o projekt dotyczący uproszczeń dla małych i średnich przedsiębiorstw, to jego celem jest stworzenie otoczenia sprzyjającego rozwojowi małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności w obszarze handlu transgranicznego. Projekt ten zakłada pewne nowe rozwiązania. Otóż maksymalny limit zwolnienia z podatku VAT z uwagi na poziom obrotu dla małych i średnich przedsiębiorstw byłby określony jednolicie na poziomie unijnym w wysokości 85 tysięcy euro. Ponadto z tego zwolnienia w ramach danego państwa członkowskiego mogłyby korzystać małe i średnie przedsiębiorstwa, które nie mają siedziby w tym państwie członkowskim, pod warunkiem, że nie przekroczyły progu określonego w danym państwie członkowskim oraz całkowity obrót w Unii Europejskiej nie przekracza 100 tysięcy euro. Ponadto wprowadzona byłaby definicja małego przedsiębiorstwa. Ustanowiony byłby w takiej definicji próg w wysokości 2 milionów euro. Co szczególnie istotne, projekt zakłada wprowadzenie obowiązku implementacji pewnych uproszczonych procedur związanych z rozliczaniem VAT dla małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności w zakresie rejestracji i ewidencjonowania oraz raportowania. Projekt dyrektywy zakłada nawet roczny okres rozliczeniowy dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Rząd kierunkowo popiera samą ideę stworzenia pakietu uproszczeń dla małych i średnich przedsiębiorstw. Z aprobatą należy się odnieść do ustanowienia maksymalnego pułapu zwolnienia z uwagi na poziom obrotów. Obecnie dla Polski wynosi on 10 tysięcy euro, co wiąże się z tym, że jeżeli chcielibyśmy go podwyższyć, to cyklicznie trzeba się zwracać do Komisji Europejskiej z wnioskami derogacyjnymi.

W toku prac legislacyjnych należy zadbać o to, żeby ułatwienia dla małych i średnich przedsiębiorstw nie były ustanawiane kosztem pozostałych priorytetów rządu, w szczególności chodzi o zapewnienie prawidłowego poboru podatku oraz eliminację oszustw związanych z VAT. W tym kontekście szczególnie istotne jest poszanowanie i uwzględnienie w trakcie pracy nad tymi rozwiązaniami już wypracowanych krajowych rozwiązań związanych z uszczelnieniem systemu VAT. W szczególności mam na myśli obowiązek przesyłania plików JPK do ewidencji VAT. Obowiązek ten jest comiesięczny, w związku z tym przyjęcie jakichkolwiek ograniczeń, w szczególności w kontekście roku, kłóci się z naszymi rozwiązaniami. Na tym tle zastrzeżenia budzą przede wszystkim wynikające z tego projektu ograniczenia uprawnień państw członkowskich do nakładania na małe i średnie przedsiębiorstwa obowiązków służących zapewnieniu prawidłowego poboru VAT. Po prostu wprowadzony byłby, oprócz tego okresu rozliczeniowego, zakaz dodatkowych obowiązków sprawozdawczych. Szczególne zastrzeżenia budzi również wydłużenie okresów rozliczeniowych do jednego roku, szczególnie jeżeli miałyby to się dokonać bez konieczności płacenia zaliczek w trakcie roku, co miałyby bardzo negatywne skutki dla budżetu państwa.

I to tyle. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Panie Dyrektorze, bardzo dziękuję za tę informację. Proszę teraz pana Marka Pęka, senatora sprawozdawcę, o przedstawienie projektu opinii komisji. Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Marek Pęk:

Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Ponieważ pan minister dość szczegółowo i merytorycznie omówił obydwa te dokumenty, to ja ograniczę się do uwag bardziej ogólnych. Trzeba widzieć ten system podatku VAT w skali europejskiej, jako system bardzo skomplikowany, bardzo zróżnicowany, więc na pewno wszystkie te przedsięwzięcia, które mają ten system ujednoczyć, uproszczyć, są godne poparcia. Trzeba też podkreślić, że ten podatek w skali europejskiej jest cały czas podatkiem wysokim. Myślę, że Unia Europejska powinna to widzieć i dlatego cieszę się, że szczególnie w tym drugim dokumencie, dotyczącym małych i średnich przedsiębiorców, bierze się pod uwagę to, że dla tej kategorii podmiotów gospodarczych ten podatek jest szczególnie dotkliwy. Realizacja tych wszystkich wymogów związanych z byciem jego płatnikiem jest kosztowna, w związku z tym koszty obsługi tego podatku, realizacji tych obowiązków podatkowych trzeba obniżyć.

Na koniec mam taką ogólną uwagę. Ostatnio po raz kolejny uświadomiłem sobie skalę nadużyć w tym obszarze w Unii Europejskiej – pan premier Morawiecki powiedział, że dziura podatkowa w skali europejskiej wynosi ponad 150 miliardów euro, o ile pamiętam, czyli więcej niż roczny budżet Unii Europejskiej. Zatem skala patologii podatkowych jest gigantyczna. Dlatego przychyliam się do tych uwag rządu, które dotyczą zmian również w tej perspektywie, tak żeby nie wylać dziecka z kąpielą, żeby tego systemu nie uprościć do tego stopnia, że nagle ta ściągalność znacząco zmaleje. A więc musimy zachować też równowagę, jeśli chodzi o te wszystkie priorytety.

Ale podsumowując, moja opinia, jako sprawozdawcy, jest pozytywna, zwłaszcza wobec uwag rządu dotyczących drugiego z dokumentów. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zabrać głos w dyskusji? Bardzo proszę, pan senator Wach.

Senator Piotr Wach:

Chciałbym zapytać pana ministra o dwie kwestie. Jeżeli chodzi o małe i średnie przedsiębiorstwa, to m.in. bardzo nam przeszkadza ewentualny okres rozliczeniowy jednoroczny. Jak rozumiem, także dlatego, że to jest zupełnie przeciwko rozwiązaniom, które dopiero co wprowadziliśmy i z których właściwie rząd jest dumny – po upływie stycznia podał wyniki ściągalności. Czy byłby pan uprzejmy jeszcze coś na ten temat powiedzieć?

Druga kwestia dotyczy obniżania VAT i bilansowania tego na poziomie minimum 12%. Jak takie bilansowanie się odbywa? Rozumiem, że to nas praktycznie nie dotyczy i właściwie nie dotyczy nikogo, kto nie ma stawki niższej niż 12%, aczkolwiek chyba są produkty z niższą stawką. Jak to się odbywa? Na czym to polega?

Zastępca Dyrektora Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Zbigniew Makowski:

Panie Senatorze, dziękuję za te pytania.

Jeśli chodzi o pierwsze pytanie, o ten jednoroczny okres rozliczeniowy, to rozumiem pytanie pana senatora w ten sposób, tak upraszczając: dlaczego rząd RP bolała kwestia tego okresu jednorocznego? Otóż on kłóciłby się z nowo wprowadzonym – jest nim objęta nowa kategoria podatników, ale ten obowiązek był wprowadzony w 2016 r. – obowiązkiem przesyłania ewidencji vatowskiej co miesiąc w formie elektronicznej do szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Od stycznia tym obowiązkiem zostali objęci również mikroprzedsiębiorcy, czyli już wszyscy podatnicy VAT mają ten obowiązek. Ten obowiązek jest wypełniany w stopniu wysoce zadowolającym, z danych za luty wynika, że 94% podatników złożyło JPK, więc dla podatników ten obowiązek nie jest czymś uciążliwym, od czego oni uciekałyby, a daje on bardzo duże możliwości kontroli, upraszcza tę kontrolę, automatyzuje ją, zatem jest to korzystne także dla budżetu państwa. Działa to tak, że zapuszczamy w systemie pewne algorytmy, które wstępnie typują nam podatników do kontroli, typują nam zdarzenia budzące wątpliwości, mogą też typować fraudy vatowskie poprzez budowanie łańcuchów transakcji, które budzą wątpliwości. Wprowadzenie w państwach członkowskich zakazu nakładania na małe i średnie przedsiębiorstwa tego typu rozwiązań, w szczególności mając na uwadze definicję małego przedsiębiorstwa – czyli 2 miliony euro, prawie 9 milionów zł rocznie – przekreślałoby to, co już osiągnęliśmy z tego tytułu, a w przyszłości przekreślałoby możliwość kontroli. Przez rok byłibyśmy po prostu ślepi na działania przedsiębiorców. Chciałbym zaznaczyć, że żywotność oszusta vatowskiego wynosi mniej więcej 4 miesiące, to jest spółka, która powstaje i znika, więc przez ten rok ona wielokrotnie mogłaby być poza naszą wiedzą i kontrolą. To tyle, jeśli chodzi o pytanie pierwsze.

Jeśli chodzi o obliczanie tej średniej ważonej stawek, to po prostu bierze się pod uwagę ilość i kategorię... Nie wiem dokładnie, jak technicznie się to liczy, ale obecnie w Polsce średnia ważona jest na poziomie 18%, czyli bierze się pod uwagę stawkę podstawową oraz stawki obniżone – 5% i 8% – i z tego wylicza się średnią ważoną.

(*Senator Piotr Wach: Waży się to na podstawie obrotów, tak? Co jest podstawą ważenia?*)

Panie Senatorze, przykro mi, ale na to pytanie nie jestem w stanie odpowiedzieć tak z głowy. Jeżeli pan senator sobie życzy, to możemy przygotować taką informację.

(*Senator Piotr Wach: Dziękuję bardzo.*)

Dobrze, dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Dziękuję bardzo, Panie Dyrektorze.

Czy jeszcze ktoś z panów senatorów chciałby zadać pytanie? Nie.

Dziękuję.

Zamykam dyskusję.

Nie zgłoszono uwag, zatem możemy uznać, że komisja poparła te projekty dyrektyw.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu czwartego porządku obrad: wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy i procedury w zakresie zgodności z prawodawstwem harmonizacyjnym Unii dotyczącym produktów i jego egzekwowania oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011, (UE) nr 528/2012, (UE) 2016/424, (UE) 2016/425, (UE) 2016/426 i (UE) 2017/1369 oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/42/WE, 2009/48/WE, 2010/35/UE, 2013/29/UE, 2013/53/UE, 2014/28/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/31/UE, 2014/32/UE, 2014/33/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE, 2014/68/UE i 2014/90/UE – COM(2017) 795.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej i zgodnie z ust. 4 tego artykułu nasza komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Proszę pana Marcina Ociepe, podsekretarza stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii, o przedstawienie projektu stanowiska.

Panie Ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii Marcin Ociepa:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo!

Otrzymaliście państwo projekt stanowiska Rzeczypospolitej w tej sprawie. Celem tej inicjatywy jest wprowadzenie właściwych zachęt dla przedsiębiorców, jeśli chodzi o nawiązywanie współpracy z organami nadzoru rynku, zwiększenie efektywności kontroli, przestrzeganie przepisów. Chodzi także o promocję współpracy transgranicznej między organami odpowiedzialnymi za egzekwowanie tego, w tym organami celnymi. Inicjatywa ma doprowadzić do konsolidacji obowiązujących ram nadzoru rynku, wspierać wspólne działania organów nadzoru rynków z kilku państw członkowskich, poprawić wymianę informacji, propagować współpracę i w efekcie doprowadzić do utworzenia wzmocnionych ram kontroli produktów wprowadzanych na rynek Unii z państw trzecich oraz, jak wspominałem, doprowadzić do sprawniejszej współpracy między organami nadzoru rynku a organami celnymi.

Rząd popiera dalsze prace nad przedstawionym projektem rozporządzenia, a także zaproponowany kierunek tych zmian, to znaczy zwiększenie współpracy pomiędzy organami nadzoru rynku oraz uszczelnienie systemu nadzoru rynku.

Rząd Rzeczypospolitej stoi jednak na stanowisku, że rozporządzenie w ostatecznym kształcie nie powinno zwiększać obciążeń dla przedsiębiorców i konsumentów, zarówno finansowych, jak i organizacyjnych, polegających na nakładaniu nowych obowiązków. Oznacza to, że będziemy dążyć do pozostawienia w projekcie jedynie tych przepisów, które będą spełniać dokładnie ten warunek. Stoimy także na stanowisku, że należy dążyć do przyjęcia takich rozwiązań prawnych, które pozwolą na właściwe wykonywanie zadań nadzoru rynku, szczególnie związanych z eliminowaniem zagrożeń stwarzanych przez niebezpieczne produkty, przy jak najmniejszych kosztach tych działań i maksymalnym wykorzystaniu obecnego potencjału. Ustanowienie rozporządzenia w ostatecznym kształcie może skutkować koniecznością zwiększenia nakładów na system nadzoru rynku przez państwa członkowskie, w tym Rzeczpospolitą Polską.

Nasze stanowisko wskazuje na konieczność monitorowania lub doprecyzowania proponowanych w projekcie rozwiązań budzących wątpliwości. Co do zasady popieramy wprowadzenie uprawnień do wydawania przez Komisję Europejską aktów wykonawczych na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu i Rady – nr 182/2011 – jednakże zakres proponowanych uprawnień wymaga wyjaśnienia w trakcie prac nad projektem, ewentualnego doprecyzowania oraz monitorowania działań podejmowanych przez Komisję Europejską w tym zakresie. Chciałoby się przytoczyć przysłowie, że diabeł tkwi w szczegółach, prawda?

Stanowisko rządu Rzeczypospolitej odnosi się do aktualnej wersji przedłożonego przez Komisję projektu. Zmiany naniesione w projekcie mogą spowodować konieczność przyjęcia nowego stanowiska wobec tego projektu. Wpływ na kształt tego ostatecznego stanowiska mogą mieć np. wnioski z monitorowania budzących wątpliwości projektowanych rozwiązań oraz sposób doprecyzowania projektu.

To tyle, jeśli chodzi o wprowadzenie. Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Zanim otworzę dyskusję, poproszę pana senatora Rafała Ślusarza, sprawozdawcę, o przedstawienie projektu opinii naszej komisji.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Rafał Ślusarz:

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Panie i Pano-
wie Senatorowie! Szanowni Goście!

Stanowisko rządu, które określiłbym jako powściągliwe w odniesieniu do tego aktu prawnego, na pewno jest warte poparcia przez naszą komisję. W tego typu sytuacjach pojawia się rozterka – problemem, który rozstrzygamy, jest obecność nielegalnych produktów na rynku europejskim, ale odpowiedzią ze strony instytucji europejskich jest na-

prawdę ciężka artyleria prawna, którą się nam proponuje. W kontekście tego typu regulacji rynkowych zawsze warto sobie odpowiedzieć na pytania: czy po wprowadzeniu tych regulacji producenci będą mieli łatwiej z wchodzeniem na rynek, czy trudniej, czy wprowadzenie nowych produktów będzie łatwiejsze, czy trudniejsze – pojawia się tu wiele nowych rozwiązań, które będą wymuszały na producentach pewne czynności i niosły pewne koszty – czy konsument będzie miał większy wybór, czy mniejszy, czy dostanie produkt tańszy, czy droższy, czy urzędników będzie mniej, czy więcej, czy oni będą mieli większą władzę nad producentem, czy mniejszą? Niestety ta regulacja zmierza w niekorzystnym kierunku, jeśli chodzi o wszystkie te aspekty.

W stanowisku rządu, przedstawionym w postaci résumé przez pana ministra, wypunktowuje się siedem wątpliwych rozwiązań, które pojawiają się w regulacji, i proponuje monitorowanie pięciu kolejnych, co też jest pewnym eufemizmem w odniesieniu do braku aprobaty dla tych propozycji.

Równocześnie pojawia się postulowana – jako efekt tego rozwiązania – teza, że te rozwiązania miałyby sprzyjać zwiększeniu zaufania konsumentów do rynku. Powiem tak: jeżeli chodzi o polskich konsumentów, to na pewno zwiększeniu zaufania do jednolitego rynku sprzyjałoby doprowadzenie do sytuacji, w której niemiecki proszek w Polsce miałby tę samą jakość, co niemiecki proszek w Niemczech, a nie ma. Mieszkam na terenach przygranicznych, obserwuję to zjawisko – Unia Europejska ciągle jest bezradna wobec takiego prostego mechanizmu ogrywania konsumentów.

Ponieważ rozstrzygamy jeszcze kwestię zasady pomocniczości, to chciałbym powiedzieć, że tutaj jest problem, bo tego typu regulacje dotyczące wspólnego rynku mogą być wyprowadzone tylko z poziomu ponadkrajowego, pytanie zaś, czy potrzebujemy takiego rozstrzygnięcia, zwłaszcza że w traktacie mamy zastrzeżony nadzór rynku w ramach kompetencji krajowych. W stanowisku przedstawionym przez rząd i pana ministra jest zawarty pewien dystans do zapisów, które będą musiały zostać opracowane. Myślę, że obietnica, iż ta procedura, która będzie szła w kierunku opracowania końcowych zapisów, będzie bacznie obserwowana, powoduje, że możemy zaaprobować stanowisko rządu, nasza komisja może je poprzeć.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zabrać głos w dyskusji?

Bardzo proszę, pan senator Piotr Wach.

Senator Piotr Wach:

Stanowisko rządu jest łagodniejsze, pan senator Śluszarz miał więcej zastrzeżeń w stosunku do tego, co sformułował rząd. Myślę, że rząd ma o tyle rację, że powinniśmy być ostrożni, bo jesteśmy również dużym eksporterem i zamy-

kanie się oraz wszelkie ograniczenia także dla nas mogą być dotkliwe. Doświadczaliśmy tego czasem, szczególnie od sąsiadów, jeśli chodzi o produkty spożywcze i rolne. Dlatego ostrożność i stanowisko obserwatora w niektórych kwestiach wydają się słuszne.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Jak zrozumiałem, pan senator Śluszarz wyraził aprobatę...
(*Senator Rafał Śluszarz:* Rekomenduję przyjęcie, tak, tak.)
...wobec procedowanego aktu.

Dziękuję.

Zamykam dyskusję.

Wobec niezgłoszenia uwag do projektu aktu możemy uznać, że komisja poparła ten projekt rozporządzenia.

Dziękuję, Panie Ministrze.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu piątego porządku obrad: wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzajemnego uznawania towarów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim – COM(2017) 796.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej i zgodnie z ust. 4 tego artykułu nasza komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Proszę przedstawiciela Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii o przedstawienie projektu stanowiska. Bardzo proszę, Panie Ministrze,

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii Marcin Ociepa:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Wysoka Komisjo!

Ten dokument również został państwu dostarczony. Mówimy tu o zasadzie wzajemnego uznawania. Wprowadzenie proponowanego rozporządzenia ma na celu ułatwienie obrotu towarami niezharmonizowanymi lub częściowo zharmonizowanymi na rynku europejskim. Rząd Rzeczypospolitej popiera cele wskazane w omawianym dokumencie, to znaczy udoskonalenie i ułatwienie stosowania zasady wzajemnego uznawania oraz zapewnienie skutecznego funkcjonowania tej zasady. Wierzymy, że przyczyni się to do usunięcia pozostałych przeszkód dotyczących swobody przepływu towarów na jednolitym rynku, a także ułatwi polskim firmom eksport towarów na rynki państw członkowskich Unii Europejskiej.

Rząd popiera zaproponowane przez Komisję Europejską w przedstawionym projekcie legislacyjnym działania i instrumenty, które powinny przyczynić się do wprowadzenia dobrowolnego oświadczenia o wzajemnym uznawaniu, o ustanowieniu przejrzystych procedur i zasad przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym ograniczeniu lub zakazie wprowadzenia produktów na dany rynek, włączeniu centrum Solvit, które funkcjonuje także w naszym resorcie, bezsądowym rozwiązywaniu sporów dotyczących stosowa-

nia zasady wzajemnego uznawania. Duży nacisk kładziemy na rolę centrum Solvit i efektywniejsze wsparcie działań podmiotów gospodarczych zainteresowanych wprowadzeniem produktów na dany rynek poprzez krajowe punkty kontaktowe do spraw produktów.

Zaproponowane przez Komisję Europejską rozwiązania pozalegislacyjne, takie jak utworzenie platformy internetowej, szkolenie przedstawicieli administracji czy popularyzacja wśród przedsiębiorców zasady wzajemnego uznawania nie będą wymagały angażowania środków krajowych, ponieważ ich finansowanie ma zapewnić Komisja Europejska z funduszy unijnych, choć ja zawsze podkreślam, że fundusze unijne to także efekt naszej składki.

Popieramy ten kierunek i uważamy, że to bardzo mocno przyczyni się do wzmocnienia swobody przepływu towarów i jednolitego rynku w Unii Europejskiej. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Śluga:

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Za chwilę oddam głos panu senatorowi Ślusarzowi.

Zgoda, ale to efekt nie tylko naszej składki, ale także wielu innych czynników. Prawdą jest też to, że jesteśmy największym biorcą netto funduszy europejskich, funduszy strukturalnych, ale także Funduszu Spójności. Ale przyjmując do wiadomości to podkreślenie pana ministra.

A tymczasem oddaję głos panu senatorowi Ślusarzowi. Bardzo proszę.

Senator Rafał Ślusarz:

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Szanowni Zebrani!

Można powiedzieć – w pewnej opozycji do poprzedniego aktu – że jak najbardziej należy sprzyjać tego typu rozwiązaniom dbającym o to, żeby ten rynek funkcjonował w sposób maksymalnie swobodny. Równocześnie chodzi o to, żeby nie przeregulowywać, tylko oddać nadzór nad tym rynkiem takim instytucjom jak Solvit czy RAPEX, choć może ten akronim jest nie do końca szczęśliwy. Tym działaniom, sprzyjającym swobodnemu przemieszczaniu towarów, udostępnianiu towarów konsumentom na całym rynku, na pewno warto bacznie się przyglądać, tak żeby nie były psute. Chociaż trzeba sobie zdawać sprawę z tego, że mogą być czasami wykorzystywane do takich działań, które z punktu widzenia Polski mogą być niekorzystne. Uszczegółowię tę kwestię odniesieniem się do art. 36 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który opisuje pewne wyłączenia z tego swobodnego ruchu towarów, m.in. jest to związane z moralnością publiczną, porządkiem publicznym, ochroną zdrowia. Tematem szczególnie mi bliskim jest obecność produktów homeopatycznych na polskim rynku. Korzysta się tu z dobrodziejstw zasady wzajemnego uznawania, a moim zdaniem są one zbędne na polskim rynku i chętnie przyłożyłbym rękę do tego, żeby je wyeliminować. Ale one są objęte tą ochroną. Niemniej ogólna zasada jest warta poparcia i rekomenduję, aby komisja poparła stanowisko rządu.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Śluga:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zabrać głos? Nie.

Dziękuję również panu ministrowi.

Zamykam dyskusję.

Nie zgłoszono uwag do projektu aktu, zatem możemy uznać, że komisja poparła ten projekt rozporządzenia.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu szóstego porządku obrad: wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady określającego normy emisji dla nowych samochodów osobowych i dla nowych lekkich pojazdów użytkowych w ramach zintegrowanego podejścia Unii na rzecz zmniejszenia emisji CO₂ z pojazdów lekkich oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 715/2007 – COM(2017) 676.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej i zgodnie z ust. 4 tego artykułu nasza komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Proszę teraz pana ministra Pawła Sałkę, przedstawiciela Ministerstwa Środowiska, o zaprezentowanie stanowiska rządu.

Panie Ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Paweł Sałek:

Dziękuję uprzejmie, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo Senatorowie!

Na agendzie unijnej znajduje się wniosek rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie określenia normy emisji dla nowych samochodów osobowych i lekkich pojazdów użytkowych, co jest związane polityką energetyczno-klimatyczną Unii Europejskiej. Jeśli chodzi o segment transportowy mniejszych samochodów, to jest też propozycja, żeby w związku z postępem technologii emisje z transportu się zmniejszały. Transport wchodzi do tzw. sektora non-ETS, czyli tego, który jest poza handlem uprawnieniami do emisji, ale jednocześnie odpowiada za dużą ilość emisji do atmosfery CO₂, a także innych związków.

W lipcu 2016 r. Komisja Europejska zaproponowała europejską strategię na rzecz mobilności niskoemisyjnej. Został tam wyznaczony bardzo ambitny cel z planem do roku 2050. Padają też propozycje, jak osiągnąć ten cel. W komunikacie są propozycje, z kolei na poziomie legislacyjnym jest rozporządzenie, to właśnie przedstawiane, zgodnie z którym mielibyśmy do 2030 r. zmniejszyć emisję CO₂ o 40% w porównaniu do roku 1990, dlatego taki wniosek został przedstawiony. Ten wniosek jest dyskutowany na poziomie ministrów do spraw środowiska. Nawet wczoraj na posiedzeniu Rady do spraw Środowiska była dosyć burzliwa dyskusja na ten temat. W związku z tym, że w Polsce przyjęty został plan rozwoju elektromobilności oraz wprowadzono ustawę o elektromobilności i paliwach alternatywnych, to ogólnie rząd popiera to podejście zwią-

zane ze zmniejszaniem emisji, chcemy jednak, ażeby odbywało się to w sposób rozważny. Musi się odbyć dyskusja na temat celów redukcyjnych, technologii – żeby też nie dyskryminować żadnej technologii – daty zobowiązania, wejścia tego rozporządzenia w życie; a zatem stopnia, roku czy tego, jaka miałyby być ta redukcja. Jednocześnie jest sprawa, która dotyczy dawnego bloku wschodniego, a chodzi o sprzedaż samochodów używanych. Sprowadzane są takie, m.in. także do Polski, z dużą emisją spalin. Ogólne stanowisko zostało państwu senatorom przedstawione.

Senator Piotr Wach:

Dla nas to jest trochę niewygodny punkt. Z jednej strony jesteśmy za redukcją emisji, i to zarówno jeżeli chodzi o cząstki stałe, jak i CO₂, bo to dotyczy obu tych aspektów, zarówno smogu, jak i emisji CO₂ gazu. Ponadto naszym hasłem i chyba zamiarem jest jednak intensywne działanie w kierunku elektromobilności. Z drugiej strony projekt rozporządzenia jest wymagający, prawdopodobnie za bardzo wymagający. Z naszego punktu widzenia, a może i wielu innych krajów, odbywa się to za szybko i jest za głębokie. Za szybko w tym sensie, że cel pośredni to jest rok 2025, kiedy to redukcja CO₂ ma być na poziomie 15%, a w 2030 r. ma być redukcja na poziomie 30%. Pytanie, czy to się da zrobić. Najprawdopodobniej nie. Rząd słusznie zaznacza, że pozycja krajów uboższych, o mniejszym PKB na głowę... Mechanizm będzie taki, że kraje, które będą to intensywnie wprowadzały, to będą głównie kraje zachodnie. Producenci aut zarówno hybrydowych, jak i elektrycznych, z alternatywnymi napędami... Ludzie będą się pozbywali tych starych samochodów, bo są zachęty dotyczące zakupu tych nowych. Znaczna część tych samochodów później ląduje w wyniku importu prywatnego w naszej części Europy. I to właściwie będzie nam dodatkowo utrudniało wykonanie tego rozporządzenia, o ile ono wejdzie w życie w tym kształcie. A więc jest problem i rząd słusznie go podkreśla, ponieważ my nie bardzo mamy jak z tego wybrnąć, żeby spełnić te wymagania. Rząd słusznie podkreśla, że powinna być wymagana neutralność technologiczna. Wynika to stąd, że różne rozwiązania technologiczne powinny być równoprawne, zarówno paliwa alternatywne, jak i różnego rodzaju pojazdy hybrydowe, a nie tylko napęd elektryczny. Rząd w swoim stanowisku podkreśla również sprawę infrastruktury, to znaczy samochody, które powinny być doładowywane ze źródeł energii elektrycznej, czyli akumulatorów, muszą mieć odpowiednią infrastrukturę.

Uważam, że komisja powinna popierać stanowisko rządu. Jednocześnie rozumiemy, że rząd ma kłopot, bo w tym kształcie, w jakim zostało to zapisane, wydaje się niewykonalne. Z drugiej strony mamy różne problemy środowiskowe, więc teraz jest hasło „elektromobilność”. Ale ogólnie należy poprzeć stanowisko rządu.

Na koniec mam pytanie do pana ministra, bo nie jestem pewny jednej kwestii. Mianowicie my podkreślamy szczególnie kwestię infrastruktury dla użytkowników samochodów osobowych i vanów, które właściwie należą do tej kategorii. Otóż ta infrastruktura dotyczy samochodów, które są nazwane hybrydą z doładowaniem. W tym stanowisku i w ogóle w dokumentach jest angielski zwrot *plug-in*,

czyli hybrydy *plug-in*. Rozumiem, że chodzi o takie, które potrzebują doładowywania, a więc nie samodzielne, które mają prąd elektryczny z odzysku, tylko mają przewagę w postaci napędu; chodzi o zużycie energii i przewagę energii elektrycznej. Czy o to chodzi? Nie zostało to zdefiniowane i chciałbym usłyszeć, czy *plug-in*, czyli właściwie z doładowaniem, to są hybrydy elektryczne, a część spaliniowa jest tylko pomocnicza. To tak na koniec.

Ale tak czy inaczej powinniśmy to poprzeć.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Panie Ministrze, czy mógłby pan odpowiedzieć na pytanie pana senatora Wachy?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Paweł Sałek:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo!

Nasza ustawa dotycząca paliw alternatywnych, która już została przyjęta, odnosi się nie tylko do samochodów elektrycznych, ale także innego rodzaju napędów, jak powiedział pan senator...

(*Głos z sali: Wodorowych...*)

I wodorowych, i gazowych, i różnego rodzaju hybryd. Dlatego też trzeba podejść do tego szeroko, żeby ten niskoemisyjny transport w Polsce mógł się rozwijać. Nie możemy zaś doprowadzać do tego, żeby tylko jedna technologia była preferowana, bo tutaj różne podmioty mają swoje interesy. Spółki gazownicze będą zainteresowane tym, ażeby sprzedawać swój surowiec do transportu, przecież transport odbywa się w Polsce na różne sposoby i może się rozwijać. Nie tylko o to chodzi. Panie Senatorze, postęp technologiczny jest tak duży i tak dynamiczny, że te tzw. hybrydy są i elektryczne, i, jak pan powiedział, podczas transportu czerpią energię z odzysku. Daje to możliwość pozyskiwania różnego rodzaju energii do tego, ażeby transport mógł się odbywać. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Waldemar Ślugocki:

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Dziękuję jeszcze raz panu senatorowi Piotrowi Wachowi za przedstawienie projektu opinii.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zabrać głos w dyskusji? Nie.

Dziękuję bardzo.

Zamykam dyskusję.

Wobec niezgłoszenia uwag do projektu aktu możemy uznać, że komisja poparła ten projekt rozporządzenia. Dziękuję.

Przechodzimy do punktu siódmego porządku obrad, w którym prezydium komisji proponuje wystąpić o stanowiska rządu do następujących projektów aktów nieustawodawczych: COM(2018) 008, 095, 098.

Czy są inne propozycje w tej sprawie? Nie.

Stwierdzam, że komisja zaakceptowała propozycję prezydium.

Przechodzimy do punktu ósmego porządku obrad, w którym prezydium komisji proponuje nie występować o stanowiska rządu do projektów aktów nieustawodawczych: COM(2017) 809, 811 oraz COM(2018) 054, 055, 058, 059, 061, 064, 068, 071.

Czy są inne propozycje w tej sprawie? Nie.

Stwierdzam, że komisja zaakceptowała propozycję prezydium.

Informuję, że tym samym został wyczerpany porządek obrad.

Dziękuję panom senatorom, dziękuję panom ministrom, dziękuję osobom towarzyszącym. Dziękuję za wspaniałe, jak zawsze, przygotowanie posiedzenia naszym współpracownikom.

Zamykam posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 9 minut 19)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii